INVENTARIO GENERAL

DE

MANUSCRITOS

DE LA

BIBLIOTECA NACIONAL

X

(3027 a 5699)

MINISTERIO DE CULTURA

DIRECCION GENERAL DEL LIBRO Y BIBLIOTECAS

MADRID, 1984

En ff. 86-129 cuaderno de poesías en jeroglíficos con sus correspondientes transcripciones. En f. 87v. pentagramas musicales con texto en jeroglífico. En ff. 40 y 41 poesías en castellano. Al final (ff. 152-176) "Il Sto. Alessio. Dramma Musicale" (letra).

Poesías de ingenios napolitanos, tales como: Luis Tansillo, Jerónimo Fraggiuolo, Ferrante Carrafa, D. F. Fortunato Canario, Jerónimo Cainaquia, dedicadas a personajes españoles como el Conde de Haro, Felipe III, Duque de Osuna, Marco Antonio Colonna, etc.

3677

Iñigo LOPEZ DE MENDOZA. Marqués de SANTILLANA: *Obras*. – S. XVI. 217 ff., 300 x 200 mm.

Al principio, ff. I-VI descripción moderna y detallada del ms.

GALLARDO, III, col. 479-482 n. 2767. SIMON DIAZ, III, 2, p. 161. M. A. PEREZ PRIEGO, *Juan de Mena. Obra lírica*, Madrid, 1979, p. 49.

3678

1. MANILIUS: *Astronomicon libri III* (ff. 1-54).– 2. Papinius STATIUS: *Silvae* (ff. 64-114).– S. XV, papel, 114 ff., 305 x 210 mm.

Procede del Sr. Conde de Miranda.

Copias mandadas hacer por Poggio de un ms. encontrado en tiempo del Concilio de Constanza. Correciones del mismo Poggio.

A. E. HOUSMAN: "The Madrid Ms. of Manilius and its kindred", en *Class. Quarterly*, 1 (1907), p. 290. A. SOUTER: "Collation of the Madrid Ms. of Stat. Silv.", *Class. Review*, 12 (1898), p. 400, 441. LOEWE-HARTEL, p. 418-419. Martín SCHANZ: *Geschichte der Römischen Literatur*, II, München, 1913, p. 38-39; 172 (con bibl.). HITOS NATERA, 74, *Farmacia*, p. 68. ANDRES, *Miranda*, p. 623 n. 4.

(2) Ms. base para las ediciones de esta obra.

3679

Aulo PERSIO FLACO: *Sátiras* [traducidas al castellano y comentadas por Bartolomé Melgarejo].– S. XVI. 94 ff., 300 x 210 mm.

Vide N. ANTONIO, *Bibliotheca Hispana Nova*, I, p. 199.

Stella dies quanto caluerunt pectora voto
Dulcia cum dominae dexter conubia vultus
Annuit ire polo nitidosque errare per axes
Visus: Amyclaeis minus exultavit harenis
Pastor ad Idaeas Helena veniente carinas:
Thessala nec talem viderunt Pelea Tempe
Cum Thetin Haemoniis Chiron accedere terris
Erecto prospexit equo. Quam longa morantur
Sidera! quam segnis votis Aurora mariti!
At procul ut Stellae thalamos sensere parari
Lethous vatum pater et Semeleius Euhan
celer + Hic movet Ortigia hic rapida agmina Nisa
Huic Lycii montes gelidaeque umbracula Thimbrae
Et Parnasi honos, illi Pangea resultant
Ismaraque et quondam genialis litora Naxi.
Tunc caras iniere fores comitique canoro
Hic chelyn hic flavam maculoso nebrida tergo
Hic thyrsos hic plectra ferunt hic enthea lauro
Tempora nunca cinctum premit ille corona
Ut dum emissa dies et iam socialia praesto
Omina iam festa fervet domus utraque pompa.
Fronde virent postes et fulgent compita flammis
Et pars immensae gaudet celeberrima Romae.
Omnis honos cuncti veniunt ad limina fasces
Omnis plebeio teritur praetexta tumultu.
Hinc equites hinc iuvenum questus hac stola mixta laborat
Felices utrosque vocant: sed in agmine plures
Invidere viro. Iam dudum poste reclinis
Quaerit Hymen thalamis intactum dicere carmen
Quo vatem mulcere queat: dat Iuno verenda
Vincula et insigni geminat Concordia taeda.
Hic fuit ille dies. noctem canat ipse maritus.
Quantum nosse licet. Sic victa sopore doloso
Martia fluminea posuit latus Ilia ripa.
Non talis niveos tinxit Lavinia vultus
Cum Turno spectante rubet: non Claudia talis
Respexit populos mota iam virgo carina.
Nunc opus Aonidum comites tripodumque ministri
Diversis certare modis. eat enthea vittis
Atque hederis redimita cohors ut pollet ovanti

Quisque lyra sed praecipui qui nobile gressu
Extremo fraudatis opus date carmina festis
Digna toris. Hunc ipse Coo plaudente Philetas
Callimachusque senex Umbroque Propertius antro
Ambissent laudare diem nec tristis in ipsis
Naso thoris diuesque foco lucente Tibullus.
Me certe non unus amor simplexque canendi
Causa trahit: tecum similes iunctaeque Camenae
Stella mihi multumque pares bacchamur ad aras
Et sociam doctis haurimus ab amnibus undam.
At te nascentem gremio mea prima recepit
Parthenope dulcisque solo tu gloria nostro
Reptasti. Nitidum consurgat ad aethera tellus
Eubois et pulchra tumeat Sebethos alumna
Nec sibi sulpureis Lucrinae Naides antris
Nec Pompeiani placeant magis otia Sarni.
Eia age praeclaros Latio properate nepotes
Qui leges qui castra regant qui carmina ludant.
Acceleret partu decimum bona Cinthia mensem
Sed parcat Lucina precor: tuque ipse parenti
Parce puer ne mollem uterum ne stamina laedas
Pectora cumque tuos tacito natura recessu
Formarit vultus multum de patre decoris
Plus de matre feras. at tu pulcherrima forma
Italidum tandem merito possessa marito
Vincla diu quaesita fove: sic damna decoris
Nulla tibi longe viridis sic flore iuventae
Perdurent vultus tardeque haec forma senescat

VILLA · TIBURTINA · MANLII · VOPISCI ·

Cernere facundi Tibur glaciale Vopisci
Si quis et insertos geminos Aniene penates
Aut potuit sociae commercia noscere ripae
Certantesque sibi dominum defendere villas
Illum nec calido latravit Sirius astro
Nec gravis aspexit Nemeae frondentis alumnus
Talis hiems tectis frangunt sic improba solem
Frigora Pisaeumque domus non aestuat annum
Ipsa manu tenera tectum scripsisse Voluptas
Tunc Venus Idaliis unxit fastigia sucis
Permulsitque comis blandumque reliquit honorem

© Biblioteca Nacional de España

Sedibus et uolucres uetuit discedere natos
O longum memoranda dies quae mente reporto
Aucta quam lassos per tot miracula uisus
Ingenium quam mite solo quae forma beatis
Arte manus artemque locis non largius usquam
Indulsit natura sibi nemora alta citatis
Incubuere uadis fallax responsat imago
Frontibus et longas eadem fugit umbra per undas.
Ipsa autem miranda fides infraque superque
Saxeus hic tumidam rabiem spumosaque ponit
Murmura ceu placidi ueritus turbare uopisci
Pieriosque dies et habentes carmina somnos
Litus utrumque domi nec te mitissimus amnis
Diuidit alternas seruant praetoria ripas
Non externa sibi fluuiorum obstare queruntur
Sestiacos nunc fama sinus pelagusque natatum
Iactet et audaci iunctos delphinas ephebo
Hic aeterna quies nullis hic iura procellis
Numquam feruor aquis datur hic transmittere uisus
Et uoces et paene manus sic calcida fluctus
Expellunt fluuii sic dissociata profundo
Bruttia sicanium circumspicit ora pelorum
Quid primum mediumue canam quo fine quiescam
Auratasne trabes an mauros undique postes
An picturata lucentia marmora uena
Mirer an emissas per cuncta cubilia nymphas
Huc oculis huc mente trahor uenerabile dicam
Lucorum senium te quae uada fluminis infra
Cernis an ad siluas quae respicis aula tacentes
Qua tibi tota quies offensaque turbine nullo
Nox silet et nigros mutantia murmura somnos
An quae graminea suscepta crepidine fumant
Balnea et impositum ripis algentibus ignem
Quaque uaporiferis iunctus fornacibus amnis
Ridet anhelantes uicino flumine nymphas
Vidi artes ueterumque manus uariisque metalla
Viua labor modis est auri memorare figuras
Aut ebur aut dignas digitis contingere gemmas
Quicquid et argento primum uel in aere minori
Lusit et enormes manus est experta colossos.

Dum uagor aspectu uisusque per omnia duco
Calcabam nec opinus opes nam splendor ab alto
Defluus et nitidum referentes aera testae
Monstrauere solum uarias ubi picta per artes
Gaudet humus superatque nouis asarota figuris.
Expauere gradus quid nunc ingentia mirer
Aut quid partitis distantia tecta trichoris
Quid te quae mediis seruata penatibus arbor
Tecta per et postes liquidas emergis in auras
Quo non sub domino saeuas passura bipennes
Et nunc ignaro forsan uel lubrica nais
Vel non abruptos tibi demet amadryas annos.
Quid referam alternas gemino super aggere mensas
Albentesque lacus altosque in gurgite fontes
Teque per obliquum penitus quae laberis amnem
Marcia et audaci transcurris flumina plumbo
Ut solum ionii sub fluctibus elidis amnem
Dulcis ad aetneos deducat semita portus.
Illic ipse antris anienem fonte relicto
Nocte sub arcano glaucos exutus amictus
Huc illuc fragili prosternit pectora musco
Aut ingens in stagna cadit uitreasque natatu
Plaudit aquas illa recubat tiburnus membra
Illic sulpureos cupit albula mergere crines
Haec domus egeriae nemoralem adiungere phoeben
Et dryadum uiduare choris algentia possit
Taygeta et siluis accersere pana lyceis.
Quod ni templa darent alias tirynthia sortes
Et praenestinae poterant migrare sorores.
Quid bifera alcinoi laudem pomaria uosque
Qui numquam uacui prodistis in aethera rami
Cedant telegoni cedant laurentia turni
Iugera lucrinaeque domus litusque cruentae
Antiphatae cedant uitreae iuga perfida circes
Dulichiis ululata lupis arcesque superbae
Anxuris et sedes frygio quas mitis alumno
Debet anus cedant quae te iam solibus artis
Auia nimbosa reuocabunt litora bruma
Scilicet hic illi meditantur pondera mores
Hic premitur fecunda quies uirtusque serena

© Biblioteca Nacional de España

+

Fronte gravis sanusque nitor luxuque carentes
Deliciae quas ipse suis digressus Athenis
Mallet deserto senior Gargettius horto.
Haec per et Aegeas hiemes Pliadumque nivosum
Sidus et Oleniis dignum petiisse sub astris (petisse)
Si Maleae credenda ratis Siculosque per aestus
Sit mea cum oculis sordet vicina voluptas
Hic tua Tiburtes Faunos chelys et iuvat ipsum
Alciden dictumque lyra maiore Catillum.
Seu tibi Pindaricis animus contendere plectris
Sive chelyn tollis heroa ad robora sive
Liventem satiram nigra rubigine turbes
Seu tua non alia splendescat epistola cura
Digne Midae Croesique bonis et Perside gaza
Macte bonis animi cuius stagnantia rura
Debuit et flavis Hermus transcurrere ripis
Et limo splendente Tagus: sic docta frequentes
Otia sic omni detectus pectora nube
Finem Nestoreae precor egrediare senectae

SOTERIA RUTILI GALLICI

Estis io superi nec inexorabile Clotho
Volvit opus videt alma pios Astraea Iovique
Conciliata redit dubitataque sidera cernit.
Gallicus et caelo dives Germanice cordi.
Quis neget? erubuit tanto spoliare ministro
Imperium Fortuna tuum. stat proxima cervix
Ponderis immensi dimidiaque alla senectae
Exuit atque alios melior revirescit in annos.
Ergo alacres quae signa colunt urbana cohortes
Inque sinum quae saepe tuum fora turbida questu
Confugiunt leges urbesque ubicumque togatae
Quae tua longinquis implorant iura querelis
Certant laetitia nostrique exordine collis
Confremat et sileant pereuntis murmura famae.
Quippe manent longumque aevo redeunte manebit
Quem penes intrepidae mitis custodia Romae
Nec tantum induerint fatis nova saecula crimen
Aut instaurati peccaverit ara Tarenti
Ast ego nec Phebum quamquam mihi surda sacello
Plectra nec Aonias decima cum Pallade divas

Aut mitem Tegeae Dirceusve hortabor alumnum
Ipse venis viresque novas animumque ministras
Qui caneris docto nec enim sine numine tantus
Ausoniae decora ampla togae centumque dedisti
Iudicium mentemque viris. licet enthea vatis
Excludat Pimplea sitim nec conscia detur
Pirene largus potus mihi gurges in haustus
Qui rapitur de fonte tuo seu plana solutis
con Construis orsa modis seu quia tibi dulcis marte ·/· quom
Frangitur et nostras curat facundia leges
Quare age si cereri sua dona merumque lieo
Reddimus et dives praedae tamen accipit omni
Exuvias Diana tholo captivaque tela
Bellipotens nec tu quando tibi Gallice manus
Eloquium fandique opibus sublimis abundas
Sperne coli tenuiore lyra vaga cingitur astris
Luna et in oceanum rivi cecidere minores
Quae tibi sollicitus persolvit praemia morum
Urbis amor? quae tum patrumque equitumque notavi
Lumina et ignarae plebis lugere potentes!
Non labente Numa timuit sic curia felix
Pompeio nec tellus equos, nec femina Bruto
Hoc illud tristis invitum audire catenas
Parcere verberibus, nec quam iubet alta potestas
Ire sed armatas multum sibi demere vires
Dignarique manus humiles et verba precantum
Reddere iura foro nec proturbare curules
Et ferrum mulcere toga sic itur in alta
Pectora sic mixto reverentia fecit amori
Ipsa etiam cunctos gravis inclementia fati
Terruit et subiti praeceps iuvenile pericli
Nil cunctante malo non illud culpa senectae
Quippe ea bis senis vix dum orsa excedere lustris
Sed labor intendens animique in membra vigentis
Imperium vigilesque suo pro Caesare curae
Dulce opus hinc fessos penitus subrepsit in artus
Insidiosa quies et pigra oblivio vitae
Tunc deus Alpini qui iuxta culmina dorsi
Signat Apollineos sed cognomine lucos
Respicit heu tanti precidem securus alumni ·/· pretium

© Biblioteca Nacional de España